

Smaa Meddelelser.

Englands Kulforraad. I den sidst afholdte Forsamling af «British Association» i Bristol holdt Professor Stanley Jevons ved Owens College, Manchester, et Foredrag om det store Kulspørgsmaal. Professoren udtalte, at han vilde anstille en Sammenligning mellem de statistiske Data angaaende de nyere Fremskridt i Kulproduktionen og forskellige Forudsigelser og Theorier, som i de sidste 15 Aar vare blevne offentliggjorte derom. Mængden af de i Storbritanien i Aaret 1873 producerede Kul udgjorde 127 Millioner Tønder. Professor Hall havde betvivlet, at Kulfeldterne skulde være mægtige nok til at kunne give et meget større Udbytte end 100 Mill. Tønder, efter hvilket Forhold han saa antog, at Forraadet vilde være tilstrækkeligt til 800 Aar. Virkeligheden havde imidlertid nu fuldstændig omstødt en saadan Antagelse. Sir William Armstrong havde i Aaret 1863 fremsat sin berømte Beregning, i Følge hvilken den indtil da paaviste Kulmængde i Landet ved en Tilvæxt i Produktionen af $2\frac{3}{4}$ Mill. Tønder om Aaret i det Højeste kun vilde holde ud i 212 Aar. Efter denne Forudsætning havde Kulproduktionen i 1873 skullet udgjøre 119 Mill. Tdr., hvilket er 8 Mill. Tdr. mindre, end Produktionen i Virkeligheden har været. Tilvæksten i de forløbne Aar har udgjort 41 i Stedet for efter den nævnte Beregning 33 Mill. Tdr., den aarlige Tilvæxt i Produktionen har i Gjennemsnit udgjort $3\frac{1}{2}$ Mill., og den virkelige Lov for Stigningen maatte derfor siges at være langt mere foruroligende end den af Sir William

Smaa Meddelelser.

Englands Kulforraad. I den sidst afholdte Forsamling af «British Association» i Bristol holdt Professor Stanley Jevons ved Owens College, Manchester, et Foredrag om det store Kulspørgsmaal. Professoren udtalte, at han vilde anstille en Sammenligning mellem de statistiske Data angaaende de nyere Fremskridt i Kulproduktionen og forskellige Forudsigelser og Theorier, som i de sidste 15 Aar vare blevne offentliggjorte derom. Mængden af de i Storbritanien i Aaret 1873 producerede Kul udgjorde 127 Millioner Tønder. Professor Hall havde betvivlet, at Kulfeldterne skulde være mægtige nok til at kunne give et meget større Udbytte end 100 Mill. Tønder, efter hvilket Forhold han saa antog, at Forraadet vilde være tilstrækkeligt til 800 Aar. Virkeligheden havde imidlertid nu fuldstændig omstødt en saadan Antagelse. Sir William Armstrong havde i Aaret 1863 fremsat sin berømte Beregning, i Følge hvilken den indtil da paaviste Kulmængde i Landet ved en Tilvæxt i Produktionen af $2\frac{3}{4}$ Mill. Tønder om Aaret i det Højeste kun vilde holde ud i 212 Aar. Efter denne Forudsætning havde Kulproduktionen i 1873 skullet udgjøre 119 Mill. Tdr., hvilket er 8 Mill. Tdr. mindre, end Produktionen i Virkeligheden har været. Tilvæksten i de forløbne Aar har udgjort 41 i Stedet for efter den nævnte Beregning 33 Mill. Tdr., den aarlige Tilvæxt i Produktionen har i Gjennemsnit udgjort $3\frac{1}{2}$ Mill., og den virkelige Lov for Stigningen maatte derfor siges at være langt mere foruroligende end den af Sir William

Armstrong antagne. I 1873 udgjorde Forbruget, trods de uhørt høje Priser paa Kul, over 4 Tdr. pr. Hoved. Den for nylig fremstaaede Kulnød kunde betragtes som det første Tegn paa den Knapshed, som maatte komme. Nøden (*famine*) opstod efter hans Mening fornemlig af den stigende Efterspørgsel. Der var ingen Tvivl om, at Kulgraverne benyttede de høje Priser til at indskrænke Arbejdstiden, og Bjergværks-Akten af 1872 kom det i denne Henseende udøvede Tryk til Hjælp. Det syntes at være afgjort, at Kul aldrig mere vilde blive saa billige som i Tidsrummet 1864—71. Han anbefalede større Sparsommelighed i Brugen af Kul og forudsagde, at der neppe vilde hengaa mange Aar, førend Kul ville blive sjældnere og Priserne for dette Produkt overordenlig høje.

Sir James Alexander spurgte, hvad Professor Jevons mente om, hvorvidt det vedvarende skulde være tilladt at udføre Kul. Mr. Sopwith var af den Mening, at, selv om man havde beregnet Kullejernes Udstrækning rigtigt, saa havde man ikke taget de med Produktionen forbundne Tab tilstrækkelig med i Beregningen. Mr. F. P. Fellows bemærkede, at der utvivlsomt vilde komme en Tid, da England maatte ophøre at udføre og nødsages til at indføre Kul. Det var et i højeste Grad vigtigt Spørgsmaal. I det Øjeblik, da England blev nødt til at indføre Kul, vilde Antallet af Landets Fabriker aftage og dets Nationalvelstand forsvinde. Prisstigningen i 1872 og 1873 havde dog altid haft én god Virkning. Den havde ført til større Sparsommelighed, og de Kul, der nu produceredes, udrettede langt mere end de tidligere producerede. I den Hensigt derved at befordre og fremtvinge Sparsommelighed vilde han anbefale det af Sir Rowland Hill i det statistiske Selskab fremsatte Forslag om at beskatte Kul. I Øvrigt omfattede dette Forslag, hvad man vel maatte lægge Mærke til, en ligesaa stor Beskatning af andre til det daglige Forbrug hørende Artikler. Mr. Bennock fandt, at den Ødselhed med Kul, som man overalt kunde blive Vidne til, var en Utaknemlighed mod Landets Skytsaand og i Strid med Tidsalderens videnskabelige Resultater. Man burde gjøre alt Muligt for at spare paa Brændselsmateriale. Naar Nøden kom, vilde der imidlertid nok blive

fundet et andet Materiale end Kul til at give Menneskene Varme, Lys og Bevægkraft. Skovene i Sussex vare blevne opbrugte ved Smeltningen af det Jern, som blev fundet i denne Egn, og da de slap op, opdagede man Kullene. Dr. Farr mindede om den Kjendsgjerning, at Landets Kulforbrug fordobledes hver 20 Aar. Hvis han havde været tilstede i det statistiske Selskab, vilde han have støttet Sir R. Hills Forslag, uagtet han vel vidste, hvor upopulært det var hos alle Kulkonsumenter. Professor Tennant gjorde den faktiske Bemærkning, at Beregningerne fra de kongelige Bjergværksinspektører angive Udbyttet af Kulproduktionen i 1873 til 128,680,130 Tdr. og ikke som af Jevons anført til 127 Mill. Mr. Leone Levi troede ikke, at det vilde være muligt at forbyde Kulexporten og var overbevist om, at et saadant Forbud heller ikke vilde være fordelagtigt. En stor Del af denne Export gik til de britiske Kolonier og blev meget ofte brugt af Englands egne Dampskibe i alle Verdensdele. Mrs. E. M. King spurgte, om Professor Jevons havde anstillet nogen Beregning om Forholdet mellem de Kul, som anvendtes i Fabrikerne, og dem, der brugtes i Husholdningerne, og om ikke Mængden af de sidst-anførte var forholdsvis for ringe til, at Sparsommelighed i Husholdningerne kunde være en Sag af Betydning. Prof. Jevons havde ikke nøjagtige Talangivelser i denne Henseende, men efter hans Beregning udgjorde Husholdningernes Brug aarlig en Tønde pr. Hoved af den samlede Befolkning, hvilket vilde være 30—40 Mill. Tdr. eller en Fjerdedel af hele Forbruget. Uden Tvivl kunde der spares Noget i Brændselsmateriale for Husholdningernes Vedkommende, men det vilde være for ringe et Kvantum til at kunne komme i Betragtning ved saa uhyre store Kvant, som der her var Tale om. Hvad Udførselen af Kul angik, da var den kun 12 eller 14 Millioner Tønder aarlig, et Kvantum, som det sandelig ikke lønnede sig Umagen at tale om. Han havde altid været en Modstander af en Kulskat; men efter at han havde læst de af Sir Rowland Hill anførte Grunde for en saadan Skat, havde han for saavidt forandret Anskuelse, som han nu var af den Mening, at det var

et Spørgsmaal, som i hvert Fald, førend man turde forkaste det, krævede et omhyggeligt og velovervejet Studium.

M. N.

Arbejdslønnens Stigning i England har for nylig været Gjenstand for en Udtalelse af Gladstone, som «Economist» meddeler, ledsaget af følgende Bemærkninger: «Det er en meget almindelig Anskuelse, at den stærke Stigning af Arbejdslønnen i de sidste 30 Aar ingen virkelig Betydning har haft for de arbejdende Klasser paa Grund af en tilsvarende Stigning af Varepriserne.» (Dlrr. Arntzen og Ring fremhæve saaledes i deres Nationalekonomi som en Kjendsgjerning, at «Arbejdslønnen i et Land som England omtrent har holdt sig paa samme Punkt i de sidste 20 Aar, medens Kapitaltilvæksten i det samme Tidsrum har været ganske overordenlig.» At der herved er tænkt paa den reelle, ikke paa den nominelle Arbejdsløn, er en Selvfølge; at den sidste er stegen endog meget stærkt, er en uomtvistelig Kjendsgjerning.) «Det er os vel ikke bekjendt, at denne Mening positivt er bleven udtalt af nogen økonomisk Autoritet, men Antydninger deraf ere ganske vist blevene fremsatte, æskende Undersøgelser om det Begrundede i den modsatte Formening — den nemlig, at Arbejdslønnens Stigning har været ledsaget af en væsentlig Forbedring af Arbejdernes materielle Velvære, eller i alt Fald har givet dem Midlerne til at forbedre deres Stilling. Mr. Gladstones Udtalelser i hans Tale til «Hawarden Literary Institution's» sidste Fredrag yde derfor et værdifuldt Bidrag til Drøftelsen af dette Emne. Han nærer ingen Tvivl om, at Arbejdslønnen jo er stegen langt mere end Varepriserne. Idet han først talte om Lønnen for Landarbejderen, appellerede han til sine Tilhøreres egen Erindring om, hvad Lønnen var for 36 Aar siden, da han først kom i Berøring med dette Distrikt, og bad dem sammenligne den med, hvad den nu er. Han citerede dernæst Mr. Edens Værk om Landarbejdernes Kaar i ti Grevskaber i England imellem 1790 og 1800 og viste, at Gjennemsnitslønnen for Agerbrugsarbejdere dengang var 8 Sh. om Ugen (— nu er den i Sydengland 12, i Nordengland 18 Sh. om Ugen —),